

Дорошенко О. С.,
студентка, кафедра міжнародної економіки;
Скоробогатова Н. Є.,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки;
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ІНВЕСТИЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ФІНАНСУВАННЯ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Актуалізація пошуку вирішення глобальних потреб людства особливо помітна останні роки. Наслідки зміни клімату, часті стихійні лиха, масштаби виснаження надр та надмірні темпи скорочення природних ресурсів спонукають людство для пошуку нових підходів. Окрім того, соціально-економічна нестабільність, невизначеність та військові події також мають свій негативний наслідок на суспільство та навколишнє середовище. Дотримання принципів сталого розвитку є критично важливим для вирішення цих питань. Людство повинно якомога швидше звернути увагу на зазначені проблеми, оскільки майбутнє поточної цивілізації та наступних поколінь залежить від наших дій.

Ще у ХІХ столітті виникла концепція сталого розвитку, пов'язана з розвитком та поширенням промислової революції. З цього часу міжнародні наукові спільноти почали помічати, що масове виробництво загрожує серйозними небезпеками, включаючи соціально-економічні та екологічні. Важливо зазначити, що дана проблема спонукає виникнення низки інших. Наприклад, вирубка лісів посилює проблему викидів вуглецю, що також спричинені масовим виробництвом. Окрім виснаження ресурсів та забруднення повітря, промисловість вивільняє токсичні речовини в землю та воду. Іншим наслідком масового виробництва є глобальне потепління, що є підвищенням середньої температури кліматичної системи Землі. Зміна клімату надзвичайно небезпечна для навколишнього середовища і призводить до плавлення льодовиків, підвищення рівня океану та вимирання тварин.

Незважаючи на те, що промислова революція та запуск масового виробництва в результаті, безсумнівно, забезпечили населенню необхідну їжу та широкий спектр товарів, важливо зрозуміти, що вони завдали шкоди навколишньому середовищу та охорони здоров'я. Усвідомлення того, що важливо створити нову концепцію для збереження навколишнього середовища та життя на планеті, мабуть, було надано людству за високою ціною. Як результат, у 1987 році Всесвітня комісія з питань навколишнього середовища та розвитку у доповіді Брундтленда «Наше спільне майбутнє» [1] сформулювала концепцію сталого розвитку. На сьогодні існує багато різних визначень сталого розвитку. Хоча тлумачення концепції може відрізнятися між джерелами, найчастіше використовується інтерпретація є першою, що

згадується у вищезазначеному звіті Брутленда. Слід відзначити, що тлумачення концепції може відрізнятися між джерелами, проте найчастіше використовується інтерпретація є першою, що згадується у вищезазначеному звіті Брутленда. Таким чином, можна сказати, що сталий розвиток – це розвиток, який дозволяє людству задовольнити його потреби сьогодні, не завдаючи шкоди навколишньому середовищу, суспільству і не позбавляючи майбутніх поколінь здатності задовольнити свої потреби [2].

Важливо також виділити різницю в поняттях «стійкого», «збалансованого» та «гармонійного» розвитку, що пов'язане з різноманітними перекладами терміну «сталого розвитку» на інші мови. Згідно з інтерпретаціями Кембриджського словника, прикметники «збалансовані» та «гармонійні» означають рівномірне та корисне поєднання різних компонентів однієї концепції, «стійкий» - як такий, що не шкодить навколишньому середовищу. Як збалансований, так і гармонійний розвиток науковці вважають синонімом концепції «сталого розвитку», і підкреслюють, що сталий розвиток передбачає обов'язкову наявність економічних, екологічних та соціальних компонентів. Екологічний компонент складається з інструментів для вирішення екологічних проблем, раціонального використання природних ресурсів. Такі інструменти включають стимулювання переходу до використання відновлюваних джерел енергії та «зелених» технологій, впровадження циркулярної економіки, належного планування міста тощо. Соціальна складова поєднує державну політику, різні ініціативи тощо, спрямовані на вирішення соціальних проблем. Наприклад, в рамках соціального стовпа держави повинні боротися з бідністю, забезпечити населення пристойною якістю життя, рівним доступом до освіти та охорони здоров'я. Економічний компонент підкреслює важливість економічної життєздатності бізнесу та його стійкості. Для того, щоб зробити бізнес як стійким, так і прибутковим, використовуються інструменти, такі як впровадження податкової системи, яка подає підприємства, діяльність яких шкідливі для навколишнього середовища, та стимули (наприклад, у вигляді субсидій) для більш сумлінних компаній. Водночас, забезпечення саме збалансованого розвитку національної економіки, з нашої точки зору, потребує відповідних фінансових ресурсів. При цьому, основний акцент має бути зроблено не лише на економічну ефективність зазначених вкладень, але й на врахування соціальної та екологічної складової. Врахування цих напрямів дозволяють реалізувати так звані *impact-інвестиції* (інвестиції впливу). Інвестиції впливу та збалансований розвиток є двома тісно пов'язаними концепціями, які спрямовані на досягнення позитивних соціальних та екологічних результатів, одночасно генеруючи фінансову віддачу. Дані інвестиції здійснюються з наміром створити позитивний соціальний або екологічний вплив, а також отримати фінансову віддачу, тоді як збалансований розвиток стосується підходу до розвитку, який враховує всі вектори життя суспільства, не обмежуючись лише економічними вимірниками. Інвестиції впливу можуть відігравати вирішальну роль у досягненні збалансованого розвитку шляхом мобілізації приватного капіталу

для соціально та екологічно вигідних проектів. Ці інвестиції можна зробити в різноманітні сектори, такі як відновлювана енергетика, доступне житло, освіта, охорона здоров'я та стійке сільське господарство[3].

Вкладаючи кошти в проекти, спрямовані на вирішення соціальних та екологічних проблем, інвестори, що впливають на навколишнє середовище, можуть сприяти економічному зростанню, створювати робочі місця та покращувати добробут громад. Крім того, впливові інвестиції можуть сприяти сталому розвитку, підтримуючи компанії, які віддають перевагу сталим методам ведення бізнесу. Інвестуючи в компанії, які діють екологічно та соціально відповідально, інвестори можуть заохочувати перехід до більш стійкої ділової практики та сприяти більшій підзвітності корпоративної поведінки.

Загалом, ефективні інвестиції та збалансований розвиток є важливими інструментами для створення більш справедливого та сталого майбутнього. Порівнюючи фінансову віддачу з соціальними та екологічними результатами, ефективні інвестиції можуть сприяти позитивним змінам і сприяти сталому розвитку.

Список використаних джерел

1. Sustainable Development Definition: Historical Background and Examples. You matter. <https://youmatter.world/en/definition/definitions-sustainable-development-sustainability/>.
2. Sustainable Development. EUR-Lex: Access to European Union law. <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/glossary/sustainable-development.html>.
3. Скоробогатова Н.Є., Дорошенко О.С. Impact-інвестування: світовий досвід та перспективи застосування в Україні. Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут». 2022. № 23. https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/50692/1/EV-2022-23_p68-76.pdf

***Житар Максим Олегович,**
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансів;
Київський університет імені Бориса Грінченка*

КЛЮЧОВІ ПРИНЦИПИ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ КАДРОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективне управління кадровою безпекою підприємства, з урахуванням інтересів держави, може відбуватись на засадах дотримання наступних принципів [1-3]:

1. Принцип цілісності. Цей принцип полягає у тому, що підприємство, його місія, цілі та завдання, економічна й кадрова безпека розглядаються